

[Elgaard.]

give Lovforslaget en let Gang gennem Rigsdagen.

Naar jeg alligevel mener, at dette ikke vil ske, saa har denne Opfattelse sit Grundlag i Lovforslagets Formaal. Venstre ved og erkender, at for en Mængde Kommuners Vedkommende er Stillingen økonomisk set saa alvorlig, at de maaske ikke alene har Vanskelighed ved at skaffe de nødvendige Midler til deres Anpart i de særlige Vejarbejder, de er medinteresserede i, men at de har Vanskelighed ved at skaffe Beløb ogsaa til andre Opgaver af begrænset Art, af Interesse blot for den enkelte Kommune, men som vilde have Betydning for Kommunen og ogsaa for Kommunens Arbejdere.

Altsaa, Stillingen for vore Kommuner med Hensyn til de økonomiske Forhold i de Tider, vi oplever nu, er af den Beskaffenhed, at Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Fr. Andersen (Holbæk A.), har Ret i, at Kommunerne mærker Tidens Vanskeligheder i ganske overordentlig Grad. Jeg gentager derfor, at denne Kendsgerning, som jo ingen af Rigsdagens Partier er i Tvivl om, i Virkeligheden burde være det absolut sikre Springbræt for Forslaget. Men efter disse indledende Bemærkninger vil jeg gerne sige, at naar man da ser paa Forslagets forskellige Paragraffer, faar man uægtelig en noget anden Opfattelse end den, man lige i første Omgang faar ved at læse Titelen.

Om § 1 vedrørende Oprettelse af en „Laanefond af 1932“ med en indskudt Kapital, enten i Form af 3½ pCt. indenlandske Statsobligationer eller et Indskrivningsbevis, paa 10 Mill. Kr., der kunde optage Laan og yde Laan til Kommuner, der skulde anvende Midlerne til særlige Vejarbejder, til hvilke der er bevilget Tilskud af Vejfondene, eller — i Henhold til § 3, sidste Bogstav — til andre kommunale Arbejder, vil jeg gerne sige, at Venstre har ikke den Opfattelse, som der gives Udtryk for i Lovforslagets Paragraffer, at Vejarbejderne i Danmark paa nærværende Tidspunkt er paa et saadant Stadium, at de trænger til en ekstra Opstrømning for at blive forceret endnu stærkere frem. Vi har her i Rigsdagen beskæftiget os i de forskellige Aar næsten siden 1920 indtil nu mange Gange med Spørgsmaalet om Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og Gang efter Gang, naar dette Spørgsmaal har foreligget, har man, selv om der paa samme Tid har været Tale om andre Ting, fæstet Opmærksomheden just paa Vejarbejderne.

Og gaar vi frem til de sidste Aar, hvor Motorafgifterne indtager en saa fremtrædende Plads vedrørende hele den økonomiske Side af Vejspørgsmaalet, synes jeg, at hvert eneste Medlem af Rigsdagen maa indrømme, at Vejarbejderne er fremmet i saadan Udstrækning, i et saadant Tempo og for saa betydelige Midler, at der i den nuværende Situation neppe er nogen virkelig Motivering for at søge dem yderligere forceret. Vort Vejspørgsmaal er særlig i de sidste Aar drejet ind i en ganske bestemt Retning. Gennem de særlige Vejarbejder og gennem Ministerens lovbestemte Fordelingsret vedrørende adskillige af de Millioner, der kommer ind gennem Motorafgifterne, har vi faaet Vejforbedringsarbejder og Vejbygningsarbejder, som under de nuværende Forhold i Virkeligheden i betydelig Grad har Luksuspræg over sig.

Og hvis man nu spørger, om ikke de motorkørende, der betaler saa uhyre Beløb, ogsaa har et Krav paa, at de særlige Vejarbejder fremmes mest muligt til enhver Tid, ogsaa nu, vil jeg sige, at det mener Venstre ikke. Venstre mener, at de motorkørendes Interesser i Øjeblikket maa ligge paa det Niveau, at de først og fremmest har Krav paa, at allerede eksisterende Veje vedligeholdes saa godt som muligt, er saa farbare som muligt, fremfor at der i disse økonomisk vanskelige Tider sættes store nye Vejarbejder i Gang, der vel kan have deres store Betydning med Hensyn til vore Forbindelser landsdelsvis, naar Tiden økonomisk tillader det, men som saa sandelig ikke er nogen Betingelse for, at de motorkørende kan komme Landet igennem for Øjeblikket.

Der foreslaas her oprettet en Laanefond, hvorigennem der skal kunne ydes Laan, foreløbig indtil 100 Mill. Kr., fortrinsvis til de særlige Vejarbejders Fremme. Jeg er, mener jeg, i Stand til at se den højtærede Ministers Motivering for just denne Udformning. Man er indenfor Ministeriet fuldkommen klar over, at i Øjeblikket og for hver Maaned, der gaar, bliver det den enkelte Kommune, der er interesseret i et eller andet af de store Vejarbejder, vanskeligere og vanskeligere at skaffe deres Andel af de 50 pCt., og det gælder ogsaa for de fremtidige Projekter, som der maaske er disponeret for fra Ministerens Side. Man er klar over den Fare, der er for, at der under Landets nuværende økonomiske Stilling skal komme en Standsning i disse Arbejder, hvorved jo Beskæftigelsesmulighederne paa dette Omraade nedsættes.

Men trods den i og for sig alvorlige Stilling for disse Kommuner maa Venstre